

186

1886-1896

II. A megtérés és a társadalom

1886 A társadalom elengedhetetlenül szükséges az emberi hivatás megvalósításához. E cél eléréséhez tiszteletben kell tartani az értékek hierarchiáját, mely "az anyagi és természetes dolgokat alárendeli a belső és lelki dolgoknak".

Az emberi társadalom mindenekelőtt úgy tekintendő, mint ami főleg a lélekhez tartozik; általa az emberek az igazság fényével megvilágosítva a dolgok ismeretét megosztják egymás között; érvényt szerezhetnek jogaiknak és teljesíthetik kötelességeiket; késztetést kapnak a lelki javak utáni törekvésre: bármilyen tisztességes dologra vonatkozóan egymás között jogos kívánságot táplálhatnak; állandó kívánságként él bennük, hogy legértékesebb javaikat másoknak átadhassák; mások lelki javaira úgy tekintenek, hogy azt a saját javukra fordítsák. Ezek a javak egyszersmind kapcsolatban vannak mindazzal és irányítják mindazt, ami a tanokra, a gazdasági ügyekre, a törvények parancsaira és a többi dologra vonatkozik, amelyek kívülről alkotják az emberi társadalmat és folyamatosan kibontakoztatják azt."

1887 Az eszközök és a célok fölcserélése, mely végső céllá teszi azt, ami csupán eszköz, vagy amikor az embereket pusztán egy cél eléréséhez szükséges eszköznek tekintik, igazságtalan struktúrákat hoz létre, melyek "megnehezítik és gyakorlatilag lehetetlenné teszik az isteni Törvényhozó parancsaihoz igazodó keresztény életet".

1888 Éppen ezért az emberi személy lelki és erkölcsi képességeire és a belső megtérés állandó igényére támaszkodva erőfeszítéseket kell tenni olyan társadalmi változások érdekében, melyek valóban az embert szolgálják. A szívből való megtérés elsőbbségének elismerése nem zárja ki, hanem inkább hangsúlyozza a kötelezettséget, hogy megfelelő módon javítsák a bűnre csábító intézményeket és életfeltételeket, hogy az igazságosság normáihoz igazodva tökéletesedjenek, és ne gátolják, hanem előmozdítsák a jót.

1889 A kegyelem segítségével nélkül az emberek képtelenek "megtalálni a gyakran szűk ösvényt a rossznak engedő kishitűség és az erő között, mely megkettőzi a rosszat azzal az önámítással, hogy le tudja győzni a rosszat". Ez az ösvény a szeretet, tudniillik Isten és felebarát szeretetének útja. A szeretet a legfontosabb társadalmi parancsolat. Tiszteletben tartja a másikat és annak jogait. Megkívánja az igazságosság gyakorlását és egyedül ő tesz rá alkalmassá. Önmagát elajándékozó életre indít: "Aki meg akarja menteni életét, elveszíti, de aki elveszíti, megmenti azt" (Lk 17,33).

Összefoglalás

1890 Bizonyos hasonlóság van az isteni személyek egysége és a testvériség között, melyet az embereknek egymás között kell megvalósítaniuk.

1891 Az emberi személynek szüksége van a társadalomra, hogy kimunkálhassa önmagát természete szerint. Bizonyos közösségek, mint a család és az állam közvetlenebbül felelnek meg az emberi természetnek.

1892 "Minden társadalmi intézmény alapelve, alanya és célja az emberi személy, s annak is kell lennie."

1893 A szabadon megválasztott társulatokban és intézményekben való széleskörű részvételt támogatni kell.

1894 A szubszidiaritás elve szerint sem az állam, sem bármiféle nagyobb közösség nem helyettesítheti a személyek és a kisebb testületek kezdeményezését és felelősségét.

1895 A társadalomnak támogatnia kell és nem szabad akadályoznia az erények gyakorlását. Az értékek helyes rendjének kell erre készítenie.

1896 Amikor a bűn megrontja a társadalmi légkört, a szívek megtéréséhez és Isten kegyelméhez kell folyamodni. A szeretet készítené igaz reformokra. A szociális kérdésnek az evangéliumon kívül nincs megoldása.